Shri Shanmukha or TatpurushamukhasahasranamavaliH 2

શ્રીષણ્મુખ અથવા તત્પુરુષમુખસહસ્રનામાવલિઃ ૨

Document Information

Text title : ShaNmukhatatpuruShamukhasahasranAmAvalI

File name : ShaNmukhatatpuruShamukhasahasranAmAvalI.itx

Category : sahasranAmAvalI, subrahmanya

Location : doc_subrahmanya

Transliterated by : Sivakumar Thyagarajan shivakumar24 at gmail.com

Proofread by : Sivakumar Thyagarajan shivakumar24 at gmail.com

Description-comments : Subrahmanya stuti manjari p259+, pratimukhashaNmukasahasranAmAvalI

Latest update : November 2, 2016

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

March 8, 2025

sanskritdocuments.org

શ્રીષણ્મુખ અથવા તત્પુરુષમુખસહસ્રનામાવલિઃ ૨

ૐ શ્રીગણેશાય નમઃ ।

તત્પુરુષમુખપૂજનમ્ ।

ૐ વચનભુવે નમઃ । પરાય । શઙ્કરાય । કામિને । અનિલાત્મને ।
નીલકણ્ઠાય । નિર્મલાય । કપર્દિને । નિર્વિકલ્પાય । કાન્તાય ।
નિરહઙ્કારિણે । અનર્ઘાય । વિશાલાય । સાલહસ્તાય । નિરઞ્જનાય ।
શર્વાય । શ્રુતાય । પરમાત્મને । શિવાય । ભર્ગાય નમઃ । (૨૦)

ૐ ગુણાતીતાય નમઃ । ચેતસે । મહાદેવાય । પીતાય । પાર્વતીસુતાય ।
કેવલાય । મહેશાય । વિશુદ્ધાય । બુધાય । કૈવલ્યાય । સુદેશાય ।
નિસ્પૃહાય । સુરૂપિણે । સોમવિભૂષાય । કાલાય । અમૃતતેજસે ।
અજરાય । જગત્પિત્રે । જનકાય । પિનાકિને (પિનાકાય) નમઃ । (૪૦)

ૐ સિંહાય નમઃ । નિરાધારાય । માયાતીતાય । બીજાય । સર્વભૂષાય ।
પશુપતયે । પુરન્દરાય । ભદ્રાય । પુરુષાય । મહાસન્તોષરૂપિણે ।
જ્ઞાનિને । શુદ્ધબુદ્ધયે । બહુસ્વરૂપાય । તારાય । પરમાત્મને ।
પૂર્વજાય । સુરેશાય । બ્રહ્મણે । અનન્તમૂર્તયે । નિરક્ષરાય નમઃ । (૬૦)

ૐ સૂક્ષ્માય નમઃ । કૈલાસપતયે । નિરામયાય । કાન્તાય । નિરાકારાય ।
નિરાલમ્બાય । વિશ્વાય (વિશ્વય) । નિત્યાય । યતયે । આત્મારામાય ।
હવ્યાય । પૂજ્યાય । પરમેષ્ઠિને । વિકર્તનાય । ભીમાય । શમ્ભવે ।
વિશ્વરૂપિણે । હંસાય । હંસનાથાય । પ્રતિસૂર્યાય નમઃ । (૮૦)

ૐ પરાત્પરાય નમઃ । રુદ્રાય । ભવાય । અલઙ્ઘ્યશક્તયે । ઇન્દ્રહન્ત્રે ।
નિધીશાય । કાલહન્ત્રે । મનસ્વિને । વિશ્વમાત્રે । જગદ્ધાત્રે ।
જગન્નેત્રે । જટિલાય । વિરાગાય । પવિત્રાય । મૃડાય । નિરવદ્યાય ।
પાલકાય । નિરન્તકાય । નાદાય । રવિનેત્રાય નમઃ । (૧૦૦)

ૐ વ્યોમકેશાય નમઃ । ચતુર્ભોગાય । સારાય । યોગિને । અનન્તમાયિને ।

ધર્મિષ્ઠાય । વરિષ્ઠાય । પુરત્રયાય । વિઘાતિને । ગિરિસ્થાય ।
var પુર્ત્રયવિઘાતિને ?
ગિરીશાય । વરદાય । વ્યાઘ્રચર્મામ્બરધરાય । દિગ્વસ્ત્રાય ।
પરમાર્થાય । મન્ત્રાય । પ્રમથાય । સુચક્ષુષે । આદ્યાય ।
શૂલગર્વાય નમઃ । (૧૨૦)

ૐ શિતિકણ્ઠાય નમઃ । ઉગ્રાય । તેજસે । વામદેવાય । શ્રીકણ્ઠાય ।
વિશ્વેશ્વરાય । સૂદ્યાય । ગૌરીશાય । વરાય । વીરતન્ત્રાય ।
કામનાશાય । ગુરવે । મુક્તિનાથાય । વિરૂપાક્ષાય । સુતાય ।
સહસ્રનેત્રાય । હવિષે । હિતકારિણે । મહાકાલાય । જલજનેત્રાય નમઃ (૧૪૦)

ૐ વૈદ્યાય નમઃ । સુઘૃણેશાય । ઓઙ્કારરૂપાય । સોમનાથાય ।
રામેશ્વરાય । શુચયે । સોમેશાય । ત્રિયમ્બકાય । નિરાહારાય ।
કેદારાય । ગઙ્ગાધરાય । કવયે । નાગનાથાય । ભસ્મપ્રિયાય । મહતે ।
રશ્મિપાય । પૂર્ણાય । દયાળવે । ધર્માય । ધનદેશાય નમઃ । (૧૬૦)

ૐ ગજચર્મામ્બરધરાય નમઃ । ભાલનેત્રાય । યજ્ઞાય । શ્રીશૈલપતયે ।
કૃશાનુરેતસે । નીલલોહિતાય । અન્ધકાસુરહન્ત્રે । પાવનાય ।
બલાય । ચૈતન્યાય । ત્રિનેત્રાય । દક્ષનાશકાય । સહસ્રશિરસે ।
યજ્ઞરૂપાય । સહસ્રચરણાય । યોગિહૃત્પદ્મવાસિને । સદ્યોજાતાય ।
બલ્યાય । સર્વદેવમયાય । આમોદાય નમઃ । (૧૮૦)

ૐ પ્રમોદાય નમઃ । ગાયત્રીવલ્લભાય । વ્યોમાકારાય । વિપ્રાય । વિપ્રપ્રિયાય ।
અઘોરાય । સુવેશાય । શ્વેતરૂપાય । વિદ્વત્તમાય । ચક્રાય ।
વિશ્વગ્રાસાય । નન્દિને । અધર્મશત્રવે । દુન્દુભિમથનાય ।
અજાતશત્રવે । જગત્પ્રાણાય । બ્રહ્મશિરશ્છેત્રે । પઞ્ચવક્ત્રાય ।
ખડ્ગિને । હરિકેશાય નમઃ । (૨૦૦)

ૐ વિભવે નમઃ । પઞ્ચવર્ણાય । વજ્રિણે । પઞ્ચાક્ષરાય ।
ગોવર્ધનગતાય । પ્રભવાય । જીવાય । કાલકૂટવિષાદિને ।
સિદ્ધેશ્વરાય । સિદ્ધાય । સહસ્રવદનાય । સહસ્રહસ્તાય ।
સહસ્રનયનાય । સહસ્રમૂર્તયે । જિષ્ણવે । જિતશત્રવે । કાશીનાથાય ।
ગોધર્માય । વિશ્વસાક્ષિણે । સર્વહેતવે નમઃ । (૨૨૦)

ૐ પાલકાય નમઃ । સર્વજગત્સંહારકાય । ત્ર્યવસ્થાય । એકાદશસ્વરૂપાય ।
વહ્નિમૂર્તયે । નરસિંહમહાગર્વઘાતિને । શરભાય ।

ભસ્માભ્યક્તાય । તીર્થાય । જાહ્નવીજનકાય । દેવદાનવગન્ધર્વગુરવે ।
દલિતાર્જુનસાદકાય । વાયુસ્વરૂપિણે । સ્વેચ્છામાતૃસ્વરૂપાય ।
પ્રસિદ્ધાય । વૃષભધ્વજાય । ઘોષ્યાય । જગદવનપ્રવર્તિને ।
અનાથાય । પૂજ્યાય નમઃ । (૨૪૦)

ૐ વિષ્ણુગર્વહરાય નમઃ । હરિવિધાતૃકલહનાશાય । દશહસ્તાય ।
ગગનાય । વટવે । કૈવલ્યાનલદાત્રે । વરદાય । જ્ઞાનાય ।
જ્ઞાનગમ્યાય । ઘણ્ટારવપ્રિયાય । વિશાલાક્ષાય । પદ્માસનાય । પુણ્યાય ।
નિર્વાણાય । અબ્યોનયે । સુદેહાય । ઉત્તમાય । કુબેરબન્ધવે । સોમાય ।
સુખદાયિને નમઃ । (૨૬૦)

ૐ અમૃતેશાય નમઃ । સૌમ્યાય । ખેચરાય । પ્રિયસદે । દક્ષાય ।
ધન્વિને । વિભવે । ગિરીશાય । ગિરિશાન્તાય । ગિરિત્રયાય ।
ગિરિશાન્તદાય । પારિજાતાય । બૃહતે । પઞ્ચયજ્ઞાય । તરુણાય ।
વિશિષ્ટાય । બાલરૂપધરાય । જીવિતેશાય । તુષ્ટાય । પુષ્ટાનાં
પતયે નમઃ । (૨૮૦)

ૐ ભવહન્ત્રે નમઃ । હિરણ્યાય । કનિષ્ઠાય । મધ્યમાય ।
વિધાત્રે । શ્રીહરાય । સુભગાય । આદિત્યપતયે । રુદ્રમન્યવે ।
મહાહ્રદાય (મહાહૃદાય) । હ્રસ્વાય । વામનાય । તત્પુરુષાય ।
ચતુર્ભવ્યાય । ધૂર્જટયે । ગજેશાય । જગન્નાથાય । મહતે ।
લીલાવિગ્રહધારિણે । અનઘાય નમઃ । (૩૦૦)

ૐ અમરાય નમઃ । આતામ્રાય । અજાય । લોકાધ્યક્ષાય । અનાદિનિધનાય ।
વ્યક્તેતરાય । પરમાણવે । વ્યક્તાય । લઘવે । સ્થૂલરૂપાય ।
પરશુસન્ધારિણે । ખટ્વાઙ્ગહસ્તાય । પરશુધારિણે । નાગહસ્તાય ।
વરદાભયહસ્તાય । ડમરુહસ્તાય । ડમ્ભાય । અચ્ચિતાય ।
અણિમાદિગુણેશાય । પઞ્ચબ્રહ્મમયાય નમઃ । (૩૨૦)

ૐ પુરાતનાય નમઃ । પુણ્યાય । બલપ્રમથનાય । પૂર્ણોદરાય । પક્ષાય ।
ઉપરક્તાય । ઉદારાય । વિચિત્રાય । વિચિત્રગતયે । વાગ્વિશુદ્ધાય ।
ચિતયે । નિર્ગુણાય । પરમેશાય । શેષાય । પરાપરાય । મહેન્દ્રાય ।
સુશીલાય । કરવીરપ્રિયાય । મહાપરાક્રમાય । કાલરૂપિણે નમઃ । (૩૪૦)

લોકચૂડાકરાય નમ્ઃ । વિષ્ટરશ્રવસે । સમ્રાજે । કલ્પવૃક્ષાય ।
ત્વિષીમતે । વરેણ્યાય । વજ્રરૂપાય । પરસ્મૈ જ્યોતિષે (પરંજ્યોતિષે) ।

પદ્મગર્ભાય । સલીલાય । તત્ત્વાધિકાય । સ્વર્ગાય ।
દીર્ઘાય । સ્રગ્વિણે । પાણ્ડુરઙ્ગાય । ઘોરાય । બ્રહ્મરૂપિણે ।
નિષ્કલાય । પ્રપદ્યાય । સામગેયપ્રિયાય નમઃ । (૩૬૦)

ૐ જયાય નમઃ । ક્ષેત્રાય । ક્ષેત્રાણાં પતયે । કલાધરાય ।
વૃતાય । પઞ્ચભૂતાત્મને । અનિતરાય । તિથયે । પાપનાશકાય ।
વિશ્વતશ્ચક્ષુષે । કાલયોગિને । અનન્તરૂપિણે । સિદ્ધસિદ્ધિસ્વરૂપાય ।
મેદિનીરૂપિણે । અગણ્યાય । પ્રતાપાય । સ્વધાહસ્તાય । શ્રીવલ્લભાય ।
ઇન્દ્રિયાય । મધુરાય નમઃ । (૩૮૦)

ૐ ઉપાધિરહિતાય નમઃ । સુકૃતરાશયે । મુનીશ્વરાય । શિવાનન્દાય ।
ત્રિપુરઘ્નાય । તેજોરાશયે । અનુત્તમાય । ચતુર્મુક્તિવપુઃસ્થાય ।
બુદ્ધીન્દ્રિયાત્મને । ઉપદ્રવહરાય । પ્રિયસન્દર્શનાય । ભૂતનાથાય ।
મૂલાય । વીતરાગાય । નૈષ્કર્મ્યલભ્યરૂપાય । ષટ્ચક્રાય । વિશુદ્ધાય ।
મૂલેશાય । અવનીભૃતે । ભુવનેશાય નમઃ । (૪૦૦)

ૐ હિરણ્યબાહવે નમઃ । જીવવરદાય । આદિદેવાય । ભાગ્યાય ।
ચન્દ્રવંશજીવનાય । હરાય । બહુરૂપાય । પ્રસન્નાય । આનન્દભરિતાય ।
કૂટસ્થાય । મોક્ષફલાય । શાશ્વતાય । વિરાગિણે । યજ્ઞભોક્ત્રે ।
સુષેણાય । દક્ષયજ્ઞવિઘાતિને । સર્વાત્મને । વિશ્વપાલાય ।
વિશ્વગર્ભાય । સંસારાર્ણવમગ્નાયાય નમઃ । (૪૨૦)

ૐ સંહા(સા)રહેતયે નમઃ । મુનિપ્રિયાય । ખલ્યાય । મૂલપ્રકૃતયે ।
સમસ્ત બન્ધવે । તેજોમૂર્તયે । આશ્રમસ્થાપકાય । વર્ણિને । સુન્દરાય ।
મૃગબાણાર્પણાય । શારદાવલ્લભાય । વિચિત્રમાયિને । અલઙ્કારિણે ।
બર્હિર્મુખદર્પમથનાય । અષ્ટમૂર્તયે । નિષ્કલઙ્કાય । હવ્યાય ।
ભોજ્યાય । યજ્ઞનાથાય । મેધ્યાય નમઃ । (૪૪૦)

ૐ મુખ્યાય નમઃ । વિશિષ્ટાય । અમ્બિકાપતયે । સુદાન્તાય । સત્યપ્રિયાય ।
ૐ સત્યાય । પ્રિયનૃત્તાય । નિત્યતૃપ્તાય । વેદિત્રે । મૃગહસ્તાય નમઃ ।
અર્ધનારીશ્વરાય । કુઠારાયુધપાણયે । વરાહભેદિને । કઙ્કાલધારિણે ।
મહાર્થવસુતત્ત્વાય । કીર્તિસ્તોમાય । કૃતાન્તાગમાય । વેદાન્તપણ્ડિતાય ।
અશ્રોત્રાય । શ્રુતિમતે નમઃ । (૪૬૦)

ૐ બહુશ્રુતિધરાય નમઃ । અઘ્રાણાય । ગન્ધગ્રહકારિણે । પુરાણાય ।
પુષ્ટાય । સર્વમૃગ્યાય । વૃક્ષાય । જનનેત્રાય । ચિદાત્મને ।

રસજ્ઞાય । રસનારહિતાય । અમૂર્તાય । સદસસ્પતયે । જિતેન્દ્રિયાય ।
તિથયે । પરંજ્યોતિસ્સ્વરૂપિણે । સર્વમોક્ષાદિકર્ત્રે । ભુવનસ્થિતયે ।
સ્વર્ગસ્ફૂર્તિવિનાશકર્ત્રે । પ્રેરકાય નમઃ । (૪૮૦)

ૐ અન્તર્યામિણે નમઃ । સર્વહૃદિસ્થાય । ચક્રભ્રમણકર્ત્રે ।
પુરાણાય । વામદક્ષિણહસ્તાય । લોકેશહરિશાલિને ।
સકલકલ્યાણદાયિને । પ્રસવાય । ઉદ્ભવોદારધીરાય । સૂત્રકારાય ।
વિષયાવમાનસમુદ્ધરણસેતવે । અસ્નેહસ્નેહરૂપાય । પાદાદિક્રાન્તબલયે ।
મહાર્ણવાય । ભાસ્કરાય । ભક્તિગમ્યાય । શક્તીનાં સુલભાય । દુષ્ટાનાં
દુષ્ટાય । વિવેકિનાં વન્દનીયાય । અતર્ક્યાય નમઃ । (૫૦૦)

ૐ લોકાય નમઃ । સુલોકાય । પૂરયિત્રે । વિશેષાય । શુભાય ।
કર્પૂરગૌરાય । સર્પહારાય । સંસારભારરહિતાય । કમનીયરૂપધરાય ।
વનગદર્પવિઘાતકાય । જનાતીતાય । વીર્યાય । વિશ્વાય । વ્યાપિને ।
સૂર્યકોટિપ્રકાશાય । નિષ્ક્રિયાય । ચન્દ્રકોટિસુશીતળાય । વિમલાય ।
ગૂઢસ્વરૂપાય । દિશામ્પતયે નમઃ । (૫૨૦)

ૐ સત્યપ્રતિજ્ઞાય નમઃ । સુસમયાય । એકરૂપાય । શૂન્યાય ।
વિશ્વનાથહૃદયાય । સર્વોત્તમાય । કાલાય । પ્રાણિનાં સુહૃદે ।
અન્નાનાં પતયે । ચિન્માત્રાય । ધ્યેયાય । ધ્યાનગમ્યાય ।
શાશ્વતૈશ્વર્યાય । ભવાય । પ્રતિષ્ઠાયૈ । નિધનાય । અગ્રજાય ।
યોગેશ્વરાય । યોગગમ્યાય । બ્રહ્મણેશ્વરાય નમઃ । (૫૪૦)

ૐ મૌક્તિકધરાય નમઃ । ધર્માધારાય । પુષ્કલાય । મહેન્દ્રાદિદેવ
નમિતાય । મહર્ષિવન્દિતાય । પ્રકાશાય । સુધર્મિણે । હિરણ્યગર્ભાય ।
જગદ્બીજાય । હરાય । સેવ્યાય ક્રતવે । અધિપતયે । કામ્યાય ।
શિવયશસે । પ્રચેતસે । બ્રહ્મમયાય । સકલાય । રુક્મવર્ણાય ।
બ્રહ્મયોનયે । અચિન્ત્યાય નમઃ । (૫૬૦)

ૐ દિવ્યનૃત્તાય નમઃ । જગતામેકબીજાય । માયાબીજાય । સર્વસન્નિવિષ્ટાય ।
બ્રહ્મચક્રભ્રમાય । બ્રહ્માનન્દાય । મહતે બ્રહ્મણ્યાય ।
ભૂમિભારસંહર્ત્રે । વિધિસારથયે । હિરણ્યગર્ભપ્રાણસંરક્ષણાય ।
દૂર્વાસસે । ષડ્વર્ગરહિતાય । દેહાર્ધકાન્તાય । ષડૂર્મિરહિતાય ।
વિકૃત્યૈ । ભાવનાય । નામ્ને (અનામ્ને) (નામ્નાય) । પરમેષ્ઠિને । અનેકકોટિ
બ્રહ્માણ્ડનાયકાય । એકાકિને નમઃ । (૫૮૦)

ૐ નિર્મલાય નમઃ । ધર્માય । ત્રિલોચનાય । શિપિવિષ્ટાય ।
ત્રિવિષ્ટપેશ્વરાય । વ્યાઘ્રેશ્વરાય । આયુધિને । યજ્ઞકેશાય ।
જૈગીષવ્યેશ્વરાય । દિવોદાસેશ્વરાય । નાગેશ્વરાય । ન્યાયાય ।
સુવાર્તાય । કાલચક્રપ્રવર્તિને । વિદ્વદ્રક્ષણાય । દંષ્ટ્રાયૈ ।
વેદમયાય । નીલજીમૂતદેહાય । પરમાત્મજ્યોતિષે ।
શરણાગતપાલાય નમઃ । (૬૦૦)

ૐ મહાબલપરાય નમઃ । મહાપાપહરાય । મહાનાદાય । દક્ષિણદિગ્જયદાત્રે ।
બિલ્વકેશાય । દિવ્યભોગાય । દણ્ડાય । કોવિદાય । કામપાલાય ।
ચિત્રાય । ચિત્રાઙ્ગાય । માતામહાય । માતરિશ્વને । નિસ્સઙ્ગાય ।
સુનેત્રાય । દેવસેનાય । જયાય । વ્યાજસમ્મર્દનાય । મધ્યસ્થાય ।
અઙ્ગુષ્ઠશિરસે નમઃ । (૬૨૦)

ૐ લઙ્કાનાથદર્પહરાય નમઃ । શ્રીવ્યાઘ્રપુરવાસાય । સર્વેશ્વરાય ।
પરાપરેશ્વરાય । જઙ્ગમસ્થાવરમૂર્તયે । અનુપરતમેઘાય ।
પરેષાં વિષાગ્નિતમૂર્તયે । નારાયણાય । રામાય । સન્દીપ્તાય ।
બ્રહ્માણ્ડમૂલાધારાય । વીરગોધરાય । વરૂધિને । સોમાય ।
ક્રુદ્ધાય । પાતાલવાસિને । સર્વાધિનાથાય । વાગીશાય । સદાચારાય ।
ગૌરાય નમઃ । (૬૪૦)

ૐ સ્વાયુધાય નમઃ । અતર્ક્યાય । અપ્રમેયાય । પ્રમાણાય । કલિગ્રાસાય ।
ભક્તાનાં મુક્તિપ્રદાય । સંસારમોચકાય । વર્ણિને । લિઙ્ગરૂપિણે ।
સચ્ચિદાનન્દસ્વરૂપાય । પરાપરશિવહરાય । જગારયે (ગજારયે) ।
વિદેહાય । ત્રિલિઙ્ગરહિતાય । અચિન્ત્યશક્તયે । અલઙ્ઘ્યશાસનાય ।
અચ્યુતાય । રાજાધિરાજાય । ચૈતન્યવિષયાય । શુદ્ધાત્મને નમઃ । (૬૬૦)

ૐ બ્રહ્મજ્યોતિષે નમઃ । સ્વસ્તિદાય । માયાતીતાય । આજ્ઞેય સમગ્રાય ।
યજ્વમયાય । ચક્રેશ્વરાય । રુચયે । નક્ષત્રમાલિને । દુરધ્વનાશાય ।
ભસ્મલેપકરાય । સદાનન્દાય । વિદુષે । સદ્ગુણાય । વરૂધિને ।
દુર્ગમાય । શુભાઙ્ગાય । મૃગવ્યાધાય । પ્રિયાય । ધર્મધામ્ને ।
પ્રયોગાય । વિભાગિને નમઃ । (૬૮૦)

ૐ સોમપાય નમઃ । તપસ્વિને । વિચિત્રનિક્ષેપાય । પુષ્ટિસંવર્દ્ધનાય ।
સ્થવિરાય । ધ્રુવાય । વૃક્ષાણાં પતયે । નિર્મલાય । અગ્રગણ્યાય ।
વ્યોમા તીતાય । સંવત્સરાય । લોપ્યાય । સ્થાવરાય । સ્થવિષ્ણવે ।

મહાનક્રપ્રિયાય । વ્યવસાયાય । પલાશાન્તાય । ગુણત્રયસ્વરૂપાય ।
સિદ્ધિરૂપિણે । સ્વરસ્વરૂપાય નમઃ । (૭૦૦)

ૐ સ્વેચ્છાર્થપુરુષાય નમઃ । કાલાત્પરાય । વેદ્યાય । બ્રહ્માણ્ડરૂપિણે ।
નિત્યાનિત્યરૂપિણે । અનન્તપૂર્તિને(ર્તયે)। તીર્થજ્ઞાય । કુલ્યાય ।
પુણ્યવાસસે । પઞ્ચતન્માત્રરૂપાય । પઞ્ચકર્મેન્દ્રિયાત્મને ।
વિશ‍ૃઙ્ખલાય દર્પાય । વિષયાત્મને । અનવદ્યાય । શિવાય । પ્રાજ્ઞાય ।
યજ્ઞારૂઢાય । જ્ઞાનાજ્ઞાનાય । પ્રગલ્ભાય । પ્રદીપવિમલાય નમઃ । (૭૨૦)

ૐ વિશ્વાસાય નમઃ । દક્ષાય । વેદવિશ્વાસિને । યજ્ઞાઙ્ગાય । સુવીરાય ।
નાગચૂડાય । વ્યાઘ્રાય । સ્કન્દાય । પક્ષિણે । ક્ષેત્રજ્ઞાય ।
રહસ્યાય । સ્વસ્થાય । વરીયસે । ગહનાય । વિરામાય । સિદ્ધાન્તાય ।
મહેન્દ્રાય । ગ્રાહ્યાય । વટવૃક્ષાય । જ્ઞાનદીપાય નમઃ । (૭૪૦)

ૐ દુર્ગાય નમઃ । સિદ્ધાન્તનિશ્ચિતાય । શ્રીમતે । મુક્તિબીજાય । કુશલાય ।
નિવાસિને । પ્રેરકાય । વિશોકાય । હવિર્ધાનાય । ગમ્ભીરાય । સહાયાય ।
ભોજનાય । સુભોગિને । મહાયજ્ઞાય । શિખણ્ડિને । નિર્લેપાય ।
જટાચૂડાય । મહાકાલાય । મેરવે । વિરૂપારૂપાય નમઃ । (૭૬૦)

ૐ શક્તિગમ્યાય નમઃ । શર્વાય । સદસચ્છક્તયે । વિધિવૃતાય ।
ભક્તિપ્રિયાય । શ્વતાક્ષાય । પરાય । સુકુમારાય । મહાપાપહરાય ।
રથિને । ધર્મરાજાય । ધનાધ્યક્ષાય । મહાભૂતાય । કલ્પાય ।
કલ્પનારહિતાય । ખ્યાતાય । જિતવિશ્વાય । ગોકર્ણાય । સુચારવે ।
શ્રોત્રિયાય નમઃ । (૭૮૦)

ૐ વદાન્યાય નમઃ । દુર્લભાય । કુટુમ્બિને । વિરજસે । સુગજાય ।
વિશ્વમ્ભરાય । ભાવાતીતાય । અદૃશ્યાય । સામગાય ।
ચિન્મયાય । સત્યજ્યોતિષે । ક્ષેત્રગાય । અદ્વૈતાય । ભોગિને ।
સર્વભોગસમૃદ્ધાય । સામ્બાય । સ્વપ્રકાશાય । સુતન્તવે । સ્વવિન્દાય ।
સર્વજ્ઞામૂર્તયે નમઃ । (૮૦૦)

ૐ ગુહ્યેશાય નમઃ । યુગ્માન્તકાય । સ્વરદાય । સુલભાય । કૌશિકાય ।
ધનાય । અભિરામાય । તત્ત્વાય । વ્યાલકલ્પાય । અરિષ્ટમથનાય ।
સુપ્રતીકાય । આશવે । નિત્યપ્રેમગર્તાય । વરુણાય । અમૃતયે ।
કાલાગ્નિરુદ્રાય । શ્યામાય । સુજનાય । અહિર્બુધ્નાય । રાજ્ઞે નમઃ । (૮૨૦)

ૐ પુષ્ટાનાં પતયે નમઃ । સમયનાથાય । સમયાય । બહુદાય ।

દુર્લઙ્ઘ્યાય । છન્દસ્સારાય । દંષ્ટ્રિણે । જ્યોતિર્લિઙ્ગાય । મિત્રાય ।
જગત્સંહૃતિકારિણે । કારુણ્યનિધયે । લોક્યાય । જયશાલિને ।
જ્ઞાનોદયાય । બીજાય । જગત્પિતૃહેતવે । અવધૂતાય । શિષ્ટાય ।
છન્દસાં પતયે । ફેન્યાય નમઃ । (૮૪૦)

ૐ ગુહ્યાય નમઃ । સર્વદાય । વિઘ્નમોચનાય । ઉદારકીર્તયે ।
શશ્વત્પ્રસન્નવદનાય । પૃથવે । વેદકરાય । ભ્રાજિષ્ણવે ।
જિષ્ણવે । ચક્રિણે । દેવદેવાય । ગદાહસ્તાય । પુત્રિણે । પારિજાતાય ।
સૂક્ષ્મપ્રમાણભૂતાય । સુરપાર્શ્વગતાય । અશરીરિણે । શુક્રાય ।
સર્વાન્તર્યામિણે । સુકોમલાય નમઃ । (૮૬૦)

ૐ સુપુષ્પાય નમઃ । શ્રુતયે । પુષ્પમાલિને । મુનિધ્યેયાય । મુનયે ।
બીજસંસ્થાય । મરીચયે । ચામુણ્ડીજનકાય । કૃત્તિવાસસે ।
વ્યાપ્તકેશાય । યોગાય । ધર્મપીઠાય । મહાવીર્યાય । દીપ્તાય । બુદ્ધાય ।
શનયે । વિશિષ્ટેષ્ટાય । સેનાન્યે । કેતવે । કારણાય નમઃ । (૮૮૦)

ૐ કરણાય નમઃ । ભગવતે । બાણદર્પહરાય । અતીન્દ્રિયાય । રમ્યાય ।
જનાનન્દકરાય । સદાશિવાય । સૌમ્યાય । ચિન્ત્યાય । શશિમૌલયે ।
જાતૂકર્ણાય । સૂર્યાધ્યક્ષાય । જ્યોતિષે । કુણ્ડલીશાય । વરદાય ।
અભયાય । વસન્તાય । સુરભયે । જયારિમથનાય । બ્રહ્મણે નમઃ । (૯૦૦)

ૐ પ્રભઞ્જનાય નમઃ । પૃષદશ્વાય । જ્યોતિષ્મતે । સુરાર્ચિતાય ।
શ્વેતયજ્ઞોપવીતાય । ચઞ્ચરીકાય । તામિસ્રમથનાય । પ્રમાથિને ।
નિદાઘાય । ચિત્રગર્ભાય । શિવાય । દેવસ્તુત્યાય । વિદ્વદોઘાય ।
નિરવદ્યાય । દાનાય । વિચિત્રવપુષે । નિર્મલરૂપાય । સવિત્રે ।
તપસે । વિક્રમાય નમઃ । (૯૨૦)

ૐ સ્વતન્ત્રાય નમઃ । સ્વતન્ત્રગતયે । અહઙ્કારસ્વરૂપાય । મેધાધિપતયે ।
અપરાય । તત્ત્વવિદે । ક્ષયદ્વીરાય । પઞ્ચવર્ણાય । અગ્રગણ્યાય ।
વિષ્ણુપ્રાણેશ્વરાય । અગોચરાય । ઇજ્યાય । બડબાગ્નયે । વનાનામ્પતયે ।
જમદગ્નયે । અનાવૃતાય । મુક્તાય । માતૃકાપતયે । બીજકોશાય ।
દિવ્યાનન્દાય નમઃ । (૯૪૦)

ૐ મુક્તયે નમઃ । વિશ્વદેહાય । શાન્તરાગાય । વિલોચનાય । દેવાય ।
હેમગર્ભાય । અનન્તાય । ચણ્ડાય । મનોનાથાય । મુકુન્દાય ।
સ્કન્દાય । તુષ્ટાય । કપિલાય । મહિષાય । ત્રિકાલાગ્નિકાલાય ।

દેવસિંહાય । મણિપૂરાય । ચતુર્વેદાય । સુવાસસે ।
અન્તર્યાગાય નમઃ । (૯૬૦)

ૐ શિવધર્માય નમઃ । પ્રસન્નાય । સર્વાત્મજ્યોતિષે । સ્વયમ્ભુવે ।
ત્રિમૂર્તીનાં અતીતાય । શ્રીવેણુવનેશ્વરાય । ત્રિલોકરક્ષકાય ।
વરપ્રદાય । ચિત્રકૂટસમાશ્રયાય । જગદ્ગુરવે । જિતેન્દ્રિયાય ।
જિતક્રોધાય । ત્રિયમ્બકાય । હરિકેશાય । કાલકૂટવિષાશનાય ।
અનાદિનિધનાય । નાગહસ્તાય । વરદાભયહસ્તાય । એકાકિને ।
નિર્મલાય નમઃ । (૯૮૦)

ૐ મહાબલપરાક્રમાય નમઃ । અમૃતેશાય । આદિદેવાય । મુનિપ્રિયાય ।
દક્ષયજ્ઞવિનાશનાય । મૃત્યુસંહારકાય । આદિદેવાય । બુદ્ધિમતે ।
બિલ્વકેશાય । નાગહસ્તાય । પરમપ્રસિદ્ધાય । મોક્ષદાયકાય ।
શૂલપાણયે । જટાધરાય । અભયપ્રદાય । ભસ્મોદ્ધૂલિતવિગ્રહાય ।
નીલકણ્ઠાય । નિષ્કલઙ્કાય । કાલપાશનિઘાતાય ।
ષણ્મુખાય નમઃ (૧૦૦૦)

તત્પુરુષમુખપૂજનં સમ્પૂર્ણમ્ ।
ઇતિ ષણ્મુખસહસ્રનામાવલિઃ સમ્પૂર્ણા ।
ૐ શરવણભવાય નમઃ ।
ૐ તત્સત્ બ્રહ્માર્પણમસ્તુ ।

Encoded by Sivakumar Thyagarajan shivakumar24 at gmail.com
Proofread by Sivakumar Thyagarajan, PSA Easwaran

ShaNmukhArchana as a way of worship is founded upon the tattva (principle) that Shiva and Shanmukha are one and the same.

Shiva mandated that Brahma, Vishnu and Rudra would all be of the same status - they were essentially of the manifestations of His origin. They would carry out 'Panchakrutya' or Five Duties, viz., Srishti' (Creation), 'Sthiti' (Preservation) and 'Laya' (Destruction), 'Tirobhav' (Concealment and Revival) and 'Anugraha' (Providing Salvation). Srishti would be performed by Brahma, Sthiti by Vishnu, and Laya by Rudra; the fourth task, viz. Tirobhav would be performed by

Mahesha, who would be yet His fourth manifestation and finally the most significant task of Anugraha would be the exclusive dispensation by Himself. [shivapurANA].

The manifestation of these forms of Shiva may be called as IshAna, tatpuruSha, aghora, vAmadeva and sadyojAta. To perceive, visualize, and conceptualize these manifestations, we worship the Linga in four directions as four faces and one on the top, making it five murti-s. These five faces seem to be apparent and patently known to us. However, as we advance, we realize that "parabrahma" has no form and is beyond description and conceptualization; we worship the brahma tattva through the sixth (antar-adho) mukham that is latent and inside the Linga. These six mukhams are the six faces of Lord Subrahmanya. Hence the ShaNmukhArchanA covers the sahasranAmAvali for the five faces and that of adhomukham which can be realised only through samAdhi.

The nAmAvali-s of the sixth face are couched and formulated as "matrukAkShara" from a to kSha, forming an exclusive and indispensable part of ShaNmukhArchanA. [There may be some variations - some texts contain as many as 1200 nAmAvali-s].

Many of these nAmAvali-s are propounded by the vedA-s. The 300 names in Rudra anuvAkam and those extolling the exalted and enlightened status of the Lord are found in the nAmAvali-s that a discerning upAsakA would be prompted to recall the lines in shri viShNu sahasranAma and others. After all, when we say "parabrahma", there is no distinction amongst the murti-s; all are one and the same. Hence, to reflect His eternal beauty and execution of panchakrutya. these namavali-s aptly and appropriately reveal and portray vividly the leelAvatara or appearance of Shri Guha. (by Shri Radhakrishna Sastrigal in Tamil. Translated by Sivakumar Thyagarajan).

Shri Shanmukha or TatpurushamukhasahasranamavaliH 2

pdf was typeset on March 8, 2025

Please send corrections to *sanskrit@cheerful.com*